

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/76/2015
Identifikačné číslo spisu: 7014200332
Dátum vydania rozhodnutia: 29.03.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7014200332.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členov senátu JUDr. Viery Nevedelovej a Mgr. Viliama Pohančenika, v právnej veci navrhovateľky: W. P., A. nábřežie XX, B., proti odporkyňi: Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta č. 8, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 15.01.2015, č. k. 6Sd/18/2014-54, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 15.01.2015, č. k. 6Sd/18/2014-54 p o t v r d z u j e .
Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 15.01.2015, č. k. 6Sd/18/2014-54, potvrdil rozhodnutia odporkyne, obe pod číslom XXX XXX XXXX X zo dňa 16.12.2013 a zo dňa 25.02.2014 a účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 16.12.2013 odporkyňa podľa § 65, § 82 a 293ce zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) priznala navrhovateľke od 11.08.2013 starobný dôchodok v sume 290,80 € mesačne. Rozhodnutím pod totožným číslom zo dňa 25.02.2014 odporkyňa podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. a § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 329/2013 Z.z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky..., starobný dôchodok od 01.01.2014 zvýšila na sumu 299,60 € mesačne.

Pre nárok na starobný dôchodok nehodnotila obdobie od 01.03.1992 do 28.02.1994 z dôvodu, že navrhovateľka nepreukázala, že by bola pridelená či prijatá na výkon činnosti mimo územia republiky československou organizáciou a v uvedenom období ani nebola zamestnancom takejto organizácie.

Krajský súd zistil, že navrhovateľka dohodou ukončila pracovný pomer s bývalým zamestnávateľom (Poliklinika v nemocnici Košice - Šaca) a v spornom čase od 01.03.1992 do 28.02.1994, nebola poistencom na území terajšej Slovenskej republiky; v tejto dobe dobrovoľne (bez dôchodkového poistenia) vykonávala zdravotnícke služby na území cudzieho štátu (Lýbia). Z doložených listinných

dôkazov mal krajský súd za preukázané, že navrhovateľke prácu zdravotnej sestry na Poliklinike MISURATA v Lýbii formálne sprostredkovala spoločnosť Polytechna - B.C.S. a.s. Praha. Z vykonaného šetrenia nemal preukázané tvrdenie navrhovateľky, že by v Lýbii vykonávala prácu ako expert vyslaný československou organizáciou na výkon činnosti pre medzinárodnú organizáciu (§ 43 ods. 1 a § 44 ods.1 vyhl.č. 149/1988 Zb. Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí, ktorou sa vykonával zákon o sociálnom zabezpečení č. 100/1998 Zb. (platný a účinný v rozhodnom čase). Z uvedených dôvodov krajský súd napadnuté rozhodnutia odporkyne potvrdil a trovy konania nikomu nepriznal.

Rozsudok krajského súdu napadla navrhovateľka včas podaným odvolaním. Namietla, že krajský súd nezákonným postupom, kedy nedostatočne zistil skutočný stav vecí, jej odňal možnosť konať pred súdom a rozhodol v jej neprospech. Podľa navrhovateľky, bolo povinnosťou súdu vykonať kľúčový dôkaz opakovaným dopytom na sprostredkovateľa práce, za akých podmienok a účelom vykonal nábor a vyslal ju do Lýbie. Žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedla, že dôvody, ktoré navrhovateľka uviedla v odvolaní nepovažuje za opodstatnené, zotrvala na svojich rozhodnutiach a navrhla rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č.162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“).

Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku („O.s.p.“) začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s citovaným ustanovením sa toto odvolacie konanie riadi ustanoveniami O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nie je dôvodné vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutí odporkyne o nároku navrhovateľky na starobný dôchodok.

Pri vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu, najvyšší súd s prihliadnutím na § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu a iba na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uvedie argumentáciu k odvolacím dôvodom.

Medzi účastníkmi bolo sporným započítanie doby činnosti navrhovateľky v Lýbii od 01.03.1992 do 28.02.1994 pre účely výpočtu starobného dôchodku.

Z potvrdenia riaditeľa Polikliniky MISURATA so sídlom v Lýbii z 08.03.1994 vyplýva, že navrhovateľka na uvedenom mieste vykonávala činnosť zdravotnej sestry v období od 01.03.1992 do 28.02.1994 na základe pracovnej zmluvy uzavretej s cudzincom. Z obsahu zmluvy s BCS a.s. Praha (poskytovateľ) a navrhovateľkou (odberateľ) uzavretej dňa 19.08.1991 vyplýva dohoda o vybavení administratívnych formalít potrebných pre vycestovanie do zahraničia.

Zo žiadnych predložených listín či výpovedí navrhovateľky nevyplýva, že by v spornom čase bola pracovníkom v zahraničí a to v tom zmysle, že by bola pracovníkom československých organizácií ako občan ČSR a že by bola pridelená alebo prijatá na výkon činnosti pre tieto organizácie mimo územia ČSR, tak ako to vyplýva pre potreby zápočtu pre nárok na dôchodkové dávky z § 43 ods. 1 vyhl.č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení č. 100/1988 Zb. v znení platných úprav. Navrhovateľka vo výpovedi zapísanej do zázpisnice odporkyňou (pobočka Košice) dňa 27.11.2013 potvrdila, že v spornom období nemala uzatvorený pracovný pomer so žiadnym zamestnávateľom na území ČSR. Odvolací súd iba pripomína, že medzi Lýbiou a Slovenskou republikou nie je uzavretá bilaterálna dohoda o sociálnom zabezpečení.

Z administratívneho spisu odvolací súd ďalej zistil, že navrhovateľka svojím vlastnoručným podpisom potvrdila (na žiadosti o invalidný dôchodok spísaný 18.10.2012 odporkyňou), že za sporné obdobie nebola vyslaná do zahraničia prostredníctvom Polytechny a.s. Praha (neskôr BCS a.s. Praha) a že neodvádzala poisťné na území terajšej Slovenskej republiky. Z obsahu elektronickej komunikácie o zaslanie požadovaných dokladov (ELDZ) zo sporného obdobia (1992 - 1994) archívnu spoločnosťou

vyplýva, že hľadaný záznam v písomnostiach PZO POLYTECHNA sa nenachádzal. Informácia (poznámka) dopytovanej archivárskej spoločnosti o možnom zápočte odpracovaných rokov (a nie príjmov) do dôchodku je nad rámec kompetencií tejto spoločnosti a pre daný prípad nie je relevantná.

Z uvedeného vyplýva, že ako odporkyňa, tak aj krajský súd na účely zistenia dôb poistenia navrhovateľky vykonali potrebné dokazovanie. S tvrdením navrhovateľky v odvolaní proti rozsudku krajského súdu, že krajský súd mal opakovane vykonať šetrenie dožiadaním na POLYTECHNA a.s. Praha 1, ktorá podľa nej disponuje rozhodujúcim dôkazom o sporných rokoch nemožno súhlasiť.

Navrhovateľka v konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne netvrdila, že by počas pracovnej činnosti zdravotnej sestry v zahraničí odvádzala štátu poplatky v rámci dohody uzavretej s Polytechnou, resp. že by ju vyslala československá organizácia. Žiadala iba uznať odpracované roky v Lýbii a tie zohľadniť vo výške jej dôchodkovej dávky.

Účastníci konania majú procesnú dôkaznú povinnosť, t.j. povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie tvrdených skutočností. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci (§ 120 ods. 1 OSP). Každého z účastníkov teda zaťažuje dôkazné bremeno preukázania svojich tvrdení pod následkom neunesenia dôkazného bremena. Navrhovanie dôkazov má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1). Splnenie dôkaznej povinnosti neznamená automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom (v spojitosti s dôkaznou povinnosťou) rozumieme zodpovednosť účastníka za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V sporovom konaní platí dispozičná a prejednacia zásada. Účastníci (na oboch procesných stranách) sú v ňom povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti a označia dôkazné prostriedky (viď § 101 ods. 1 OSP). Súd ale nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nemusí vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhov na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 OSP) a nie účastníkov konania. Ako vyplýva z ustálenej judikatúry, Najvyšší súd toto vyjadril už v R 37/1993, v ktorom zaujal názor, že prípadné nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení, nie však procesnú vadu v zmysle § 237 OSP. K rovnakému záveru dospel v R 125/1999, v ktorom uviedol, že ak súd v priebehu konania nevykonal všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, nemožno to považovať za odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) OSP.

S poukazom na uvedené v súvislosti s tvrdeným odňatím práva konať pred súdom tým, že súd prvého stupňa nevykonal opakovane šetrenie vo veci, ktorú samotná navrhovateľka vylúčila už v predchádzajúcej žiadosti o invalidný dôchodok považuje aj odvolací súd za úkon, ktorý by nemal pre závery súdu žiaden význam. Najmä ak z vyššie uvedenej zmluvy s BCS, a.s. Praha vyplýva, že táto spoločnosť vybavila pre navrhovateľku iba administratívne formality potrebné pre vycestovanie.

Za takejto dôkaznej situácie je zrejmé, že navrhovateľka neunesla bremeno dôkazu o skutočnostiach ňou tvrdených.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods.1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyňa žiadne trovy nevznikli zo zákona.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.